

Сава водеше разговоръ съ единъ новодошелъ ученикъ. Разпитваше го за България. Изведнажъ той пламна:

— Най-голѣмото зло за насъ българитѣ, е, че нѣмаме наши училища. Езика си ще забравимъ! На грѣцки ме учи въ Карлово Райно Поповичъ, на грѣцки уча и тука. Като пиявици сж се впили грѣцки владици и попове въ снагата на народа ни. Жалко, че това зло не сж разбрали още нашитѣ съотечественици тукъ, въ Цариградъ. Ето, преди нѣколко седмици бѣхме при тѣхъ съ отецъ Неофитъ Бозвели. Говорихме имъ, че трѣбва на всѣка цена да се изпрати въ Търново владика българинъ. Нѣкои се опълчиха противъ това. Нѣма ли сме българинъ подготвенъ за тази служба. А Неофита? Забравятъ, че нѣма по-достоеенъ човѣкъ отъ него дори за народенъ водачъ. Слѣпци! Не виждатъ, че все повече и повече затѣваме въ блатото на грѣцката патриаршия...

Савата говореше разпалено. Другаритѣ му го слушаха внимателно. Така минаха покрай група гърчета, насѣдали по тревата. Гърчетата се сбутаха съ лакти. Едно отъ тѣхъ посочи съ очи едрия Раковски и подхвърли така, че да го чуятъ всички:

— Тая дебела българска глава пакъ се разпали нѣсто.

— Че каква ли умна приказка може да излѣзе отъ него, — прибави другъ.

Сава трепна и се спрѣ. Сви плесници, да се нахвърли върху гърчетата, но другаритѣ му го спрѣха:

— Остави ги, само зло ще си навлѣчешъ.

— Хайде пустнете го! — продължаваше гърчето. — Да видимъ какво **сте** направи? Вие българитѣ сте прости хора.

Гърчетата се заливаха въ смѣхъ. Сава се мѣташе въ ржцетѣ на другаритѣ си и викаше:

— Пустнете ме, да имъ покажа какво е българинътъ... Тия глупци мислятъ, че цѣлиятъ свѣтъ е тѣхенъ...

Другаритѣ на Сава едвамъ успѣха да го отведатъ настрана.

Цѣлиятъ день той не можа да се успокои. Заспа късно вечеръта. Когато се събуди сутринъта, видѣ закачена на кревата си голѣма дървена лѣжица. Сава не можеше вече да понесе тая обида. Знаеше кой можеше да му направи това. Издебна го, когато се разхождаше, наби го хубаво и го хвърли въ морето... После прескочи оградата на училището и се изгуби изъ кривитѣ улици на Цариградъ... Избѣга следъ това съ параходъ въ Ромъния.

Теодосий Анастасовъ